

Сучасні тенденції світової політики

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Кредити та кількість годин: денна форма 4 ECTS; 120 годин: 20 лекційних, 10 практичних, 2 консультація, 88 самостійна робота; екзамен

Викладач (розробник)
Підрозділ та дата
затвердження
Мова навчання

Павлюк Віктор Володимирович
кафедра міжнародних відносин,
протокол № 1 від 26.08.2026
українська

I. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Сучасні тенденції світової політики» передбачає вивчення здобувачами сучасних тенденцій і проблем міжнародних відносин та світової політики. В курсі відображено основні теоретичні і практичні аспекти та проблеми сучасних міжнародних відносин з акцентом на їх прикладному вимірі. Дисципліна передбачає засвоєння здобувачами головних понять та проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики, дипломатії та світового політичного процесу.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є сформувати розуміння здобувачами основних теоретичних і практичних проблем сучасних міжнародних відносин і світової політики. Засвоєння проблематики курсу передбачає також оволодіння аспірантами необхідними навиками пошуку та аналізу наукової літератури з відповідного напрямку.

Завданнями курсу «Сучасні тенденції світової політики» є набуття здобувачами таких **фахових** компетентностей:

ФК1. Здатність використовувати знання про сучасні теоретичні напрями, концепції та методи досліджень в галузі міжнародних відносин, політології та соціальних наук.

ФК5. Здатність аналізувати глобальні, регіональні та локальні фактори формування зовнішньої політики та стратегії України та інших держав.

ФК7. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних відносин та світової політики.

III. Результати навчання

У результаті навчання аспіранти отримають такі результати навчання:

ПРН з ОП	Результат навчання за освітньою компонентою
----------	---

ПРН 4. Висувати пропозиції та обґрунтування рішень щодо розв'язання проблемних питань глобального розвитку, міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки (зокрема, міжнародних та внутрішньодержавних конфліктів).	Здійснювати дослідження проблем міжнародних відносин з використанням сучасних методів збору та аналізу даних, аргументувати висновки та презентувати результати.
ПРН 5. Давати оцінку процесам глобалізації та здійснювати ретроспективний аналіз мегатенденцій та мегатрендів глобального розвитку.	Аналізувати процеси глобального розвитку, давати оцінку сучасним тенденціям світової політики.
ПРН 6. Поєднувати теоретичні та практичні підходи для встановлення факторів формування та особливостей зовнішньої політики та стратегії України та інших держав.	Встановлювати чинники формування та реалізації зовнішньої політики та особливості зовнішньополітичної стратегії України та інших держав.
ПРН 7. Оперувати ключовими теоріями, концепціями і методами дослідження міжнародних безпекових проблем, управління та врегулювання міжнародних конфліктів в сучасному світі.	Знати й використовувати ключові теорії та концепції аналізу міжнародних безпекових проблем, управління та врегулювання міжнародних конфліктів в сучасному світі.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема заняття
1	Вступ до курсу. Міжнародні відносини як особлива сфера суспільних відносин і галузь знань. Джерела та література до курсу.
2	Конттури сучасного світоустрою.
3	Сполучені Штати Америки: основні напрямки зовнішньої політики і місце у системі міжнародних відносин
4	Європейський Союз та НАТО у сучасній системі міжнародних відносин
5	Основні напрямки зовнішньої політики України
6	Зовнішньополітична стратегія Російської Федерації. Претензії Росії на пострадянському просторі.
7	Міжнародні відносини у Східній Азії. Основні напрямки зовнішньої політики Китаю та Японії.
8	Міжнародні відносини у Південній та Південно-Східній Азії.
9	Близький і Середній Схід у системі міжнародних відносин
10	Сучасні тенденції міжнародних відносин у Африці
11	Актуальні проблеми міжнародних відносин у Латинській Америці
12	Сучасні тенденції міжнародних відносин: підсумки

V. Порядок оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Контрольні заходи	Вимоги до виду контролю	Оцінювання
ПРН 4, 5	Оцінка роботи на практичних заняттях	Усні відповіді на практичних заняттях. Студент повинен продемонструвати високий рівень теоретичної підготовки, вміння аналізувати проблему, логічно та послідовно викладати свою думку, правильно використовувати та інтерпретувати	

	Контрольна робота	фактично-теоретичний матеріал, робити науково-коректні висновки. <u>Критерії оцінювання підготовлених на практичні заняття доповідей та презентацій, відповідей на розгорнуті питання контрольної роботи:</u> обґрунтованість (чітке висловлення тез, підкріплення тез аргументами, використання емпіричних даних); логічна послідовність викладу матеріалу (використання несуперечливих суджень, наявність визначень, коректність у використанні понять, теорій, моделей тощо); дотримання чіткої структури композиції тексту (вступна частина, основна частина, висновки).	5 практичних по 6 балів Контрольна робота 20 балів
ПРН 6, 7	Екзамен	В письмовій формі: тестові завдання та розгорнуте питання	50 балів

VI. Рекомендована література

Основна:

1. Бжезінський З. Стратегічне бачення: Америка і криза глобальної влади. – Львів : Літопис, 2012.
2. Кіссінджер Г. Світовий порядок. – К., 2017. – 512 с.
3. Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. – К. : Основи, 2019. – 376 с.
4. Горбулін В. Як перемогти Росію у війні майбутнього. К.: 2021. – 256 с.
5. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Харків, 2020. – 256 с.

Допоміжна:

1. Бжезінський З. Вибір: світове панування чи світове лідерство. – 2006.
2. Вступ до спеціальності «Міжнародні відносини» : навч. посіб. / Л. О. Дорош, Ю. А. Тишкун, Я. Б. Турчин. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2013. – 176 с.
3. Закарія Ф. 10 уроків для світу після пандемії. К.: Наш формат, 2021.
4. Зовнішня політика України в умовах кризи міжнародного безпекового середовища: аналіт. доп. / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська ; Нац. ін-т стратег. дослідж. - Київ : НІСД, 2015.
5. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи. Світова політика. Навчальний посібник. – К., 2001.
6. Корсунський С. Як будувати відносини з країнами Азії: К.:Віват, 2021.
7. Мадіссон В.В., Шахов В.А. Сучасна українська геополітика. – К., 2003.
8. Макфол М. Від Холодної війни до Гарячого миру. К. 2021.
9. Міжнародні системи і глобальний розвиток / підручник; кер. авт. колективу О.А.Коппель; за ред. Л.В.Губерського, В.А.Манжоли. Київ.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008.
10. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України. – К., 2006.
11. Шепелев М.А. Теорія міжнародних відносин. – К., 2004.

